

FÖRORD

I en gallupundersökning som Planeringskommissionen för försvarsinformation (PFI) har gjort har medborgarnas åsikter om Finlands utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik retts ut. I den ställdes också frågor med anknytning till relationen mellan Finland och Nato. De som intervjuades ombads också bedöma hur säkerheten utvecklas under de kommande fem åren och vilka faktorer som inverkar på känslan av trygghet.

I undersökningen kartlades också medborgarnas syn på det gasrör som ska anläggas i Finska viken, på det missilförsvarssystem som Förenta staterna planerar i Tjeckien och Polen, Finlands anslutning till det avtal som förbjuder klustervapen och Finlands beslut att ansluta sig till det avtal som förbjuder infanteriminor. Frågorna var totalt 25 och fem av dem var helt nya.

Undersökningen gjordes av Taloustutkimus Oy på uppdrag av PFI. Den genomfördes som en del av en Omnibusundersökning genom personliga intervjuer, där 980 personer intervjuades. Målgrupp för undersökningen var landets befolkning i åldern 15 – 79 år, med undantag av Åland. Samplet togs fram genom kvoturval, där kvoterna utgjordes av en indelning enligt ålder, kön, län och kommuntyp. Intervjuerna gjordes på 101 orter, av vilka 47 var städer och 54 andra kommuner. Samplet har viktats så att det motsvarar målgruppen på så sätt att N-talen motsvarar Finlands befolkning i åldern 15 – 79 år i tusental.

Undersökningens felmarginal är 3,2 procentenheter åt vardera hållet.

När de bakgrundsvariabler som anknyter till partiunderstödet tolkas måste man beakta att tillförlitligare uppgifter fås om de största partierna än om de minsta, vilkas anhängare är färre till antalet i undersökningen. I undersökningen frågades: ”Vilket parti skulle ni rösta på, om riksdagsvalet hölls nu?” Av intervjuobjekten meddelade 71,5 procent (701 personer) sin partiståndpunkt, och 28,5 procent (279 personer) lät bli att meddela den.

Intervjuerna gjordes under tiden 17 oktober – 4 november 2008. I intervjuarbetet deltog 57 intervjuare, som utbildats av Taloustutkimus Oy och som gavs skriftliga arbetsanvisningar inför denna undersökning.

Rapporten består av en textdel och bilder som kompletterar den, i vilka också en tidsserie med tidigare ställda frågor kan ses. Bilderna har gjorts vid Taloustutkimus Oy. En del av frågorna utgör en enhetlig tidsserie sedan år 1964. För utarbetandet av frågorna svarar PFI:s forskningssektion och arbetssektion. Rapporten har utarbetats av forskningssektionen.

Under hela sin verksamhetstid har PFI samarbetat med svenska Styrelsen för Psykologiskt Försvar (SPF) i fråga om gallupundersökningarna. SPF har gjort motsvarande gallupundersökningar i Sverige sedan 1950-talet. Rapporterna finns på nätet: www.psyodef.se

Datamaterialet till denna undersökning, liksom materialet till de tidigare, ingår i det samhällsvetenskapliga dataarkivet vid Tammerfors universitet (www.fsd.uta.fi).

PFI:s rapporter finns på finska, svenska och engelska på vår webbplats www.defmin.fi

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning-----	3
Understödet till militär alliansfrihet har sjunkit från fjolåret-----	4
Okunnigheten om Finlands Natomedlemskap har ökat-----	4
Till Nato bör man inte ansluta sig, eftersom...-----	5
Till Nato bör man ansluta sig, eftersom...-----	5
Det bästa alternativet för Finland -----	5
Den positiva inställningen till Finlands samarbete med Nato har sjunkit-----	6
Den finska utrikespolitiken har skötts väl-----	7
En majoritet anser att OSSEs ordförande har skött sig bra i krisen mellan Georgien och Ryssland-----	7
Försvarspolitikerna har skötts väl-----	8
Med nivån på försvarsanslagen är man tillfreds-----	8
Försvarsviljan är hög-----	8
Finlands försvarsförmåga-----	9
Ett trovärdigt försvar består av flera faktorer-----	9
Försvarsmaktens militära uppgifter i Finland och ute i världen-----	9
Den allmänna värnplikten vill man bevara-----	10
Beväringstjänsten frivillig också för män?-----	10
Allmän medborgartjänst för både män och kvinnor?-----	11
Beslutet att avstå från infanteriminor får understöd-----	11
Borde Finland underteckna fördraget om förbud mot klustervapen?-----	11
Känslan av otrygghet har ökat något-----	12
Den militära situationen i Finlands närområden oroar-----	12
Faktorer som påverkar säkerheten-----	12
Det missilförsvarssystem som Förenta staterna planerar i Tjeckien och Polen stöter på motstånd--	13
Inställningen till gasröret delar åsikterna-----	13
Miljöns tillstånd i världen oroar-----	14
FN och EU inverkar positivt på säkerheten i Finland-----	14
PFI:s forskningssektion och ordförande 2007-2011-----	15

INLEDNING

Jämfört med i fjol har både understödet till militär alliansfrihet för Finland och motståndet mot ett finskt Natomedlemskap sjunkit. Nedgången ses särskilt i en ökning av dem som inte kunde säga sin åsikt. Men inställningen till samarbetet mellan Finland och Nato har i stället blivit mera kritisk än i fjol. Det att den positiva inställningen har sjunkit också till denna del kan ses i att de som inte kan säga sin ståndpunkt har ökat i antal.

Antalet som är för militär alliansfrihet för Finland har sjunkit med 11 procent, från 69 till 58 procent. Antalet som understöder militär alliering har ökat med fyra procentenheter, från 27 till 31 procent. Andelen ”kan inte säga” svar har ökat med åtta procentenheter, från tre till 11. Denna fråga har ställts sedan år 1996 och understödet till militär alliansfrihet har varierat mellan 79 och 58 procent och till en militär alliering mellan 34 och 16 procent.

Antalet som ställer sig negativa till ett Natomedlemskap har sjunkit med nio procentenheter, från 69 till 60 procent. Andelen ”kan inte säga” svar har däremot stigit från fem till 12 procent. Understödet till ett Natomedlemskap är nu två procentenheter högre än för ett år sedan.

Fyra av fem säger att Finlands utrikespolitik har skötts väl. Frågan gällande skötseln av utrikespolitiken har varit med utan avbrott sedan år 1964.

Medborgarna tillfrågades också om sin åsikt om huruvida Finland borde underteckna det fördrag som förbjuder klusterbomber. Frågan har varit mycket uppe i medierna och regeringens utrikes- och säkerhetspolitiska utskott beslutade den 30 oktober 2008 att Finland inte kan tillträda fördraget. Av medborgarna anser en majoritet (52 procent) att Finland borde tillträda det fördrag som förbjuder klustervapen. Av kvinnorna är 62 och av männen 42 procent av denna åsikt.

Inställningen till det gasrör som planeras från Ryssland till Tyskland delar åsikterna, eftersom 46 procent förhåller sig negativt och 42 procent positivt till det. Kvinnorna förhåller sig kännbart negativare till projektet än männen.

En klar majoritet, 74 procent, understöder det nuvarande värnpliktssystemet. I år tillfrågades intervjuobjekten också om sin åsikt om huruvida beväringstjänsten borde vara frivillig också för männen (hälften av intervjuobjekten) och huruvida det borde finnas en allmän medborgartjänst för kvinnor och män i Finland, som kunde fullgöras antingen som beväring- eller civiltjänstgöring (hälften av intervjuobjekten). En omvandling av beväringstjänsten till frivillig också för män förhåller sig två av tre negativt till och en tredjedel av medborgarna förhåller sig positivt till detta. En allmän medborgartjänst avvisas av hälften av de intervjuade.

Understödet till militär alliansfrihet har sjunkit från fjolåret

Frågan ”Borde Finland enligt er åsikt förbli militärt alliansfritt eller sträva efter att alliera sig militärt?” har ställts i PFI:s gallupundersökningar sedan år 1996. Jämför med fjolåret har understödet till militär alliansfrihet klart minskat, understödet till en alliering ökat något och andelen som inte kan säga sin åsikt har ökat. Hösten 2008 var 58 procent av medborgarna (69 procent år 2007) av den åsikten att Finland bör förbli militärt alliansfritt. Av männen var 59 procent av denna åsikt (70 procent) och av kvinnorna 57 procent (68 procent). Av Vänsterförbundets anhängare är 87 procent av denna åsikt (95 procent), av centerns 68 (74), av de grönas 61 (70), av SDP:s 60 (75) och av samlingspartiets anhängare 31 procent (43). När man ser på hela tidsserien kan man konstatera att samma resultat som i år erhöles år 2005.

Av medborgarna är en tredjedel, 31 procent (27 procent år 2007) av den åsikten att Finland bör eftersträva att alliera sig militärt. Av männen är 34 procent av denna åsikt (28) och av kvinnorna 28 procent (27). Av samlingspartiets anhängare är 64 procent (54) av denna åsikt, av SDP:s 31 (20), av centerns 27 (25), av de grönas 22 (25) och av vänsterförbundets anhängare två procent (5).

Sin åsikt i saken kunde 11 procent av medborgarna inte säga (3 procent år 2007), av kvinnorna 16 (5) och av männen sju (2) procent. (bilderna 1 och 2)

Okunnigheten om Finlands Natomedlemskap har ökat

Av medborgarna är 60 procent (69 procent år 2007) av den åsikten att Finland inte bör sträva efter att bli medlem i Nato. Av kvinnorna är 61 procent (67) av denna åsikt och av männen 60 procent (70). Av vänsterförbundets anhängare är 88 procent (97) av denna åsikt, av centerns 70 (67), av de grönas 67 (77), av SDP:s 60 (75) och av samlingspartiets anhängare 29 procent (38). Av dem som förtjänar mera än 35 000 euro per år understöder 35 procent (30) ett finskt Natomedlemskap, av dem som förtjänar 25 000-35 000 euro per år 26 procent (28) och av dem som förtjänar mindre än 25 000 euro per år 19 procent (24). Regionalt förhåller man sig positivast i södra Finland, 34 procent (31) och negativast i östra och norra Finland, 20 procent (22).

Av medborgarna är 28 procent (26 år 2007) av den åsikten att Finland borde ansöka om medlemskap i Nato, av männen 31 procent (27) och av kvinnorna 25 procent (25). Av samlingspartiets anhängare stöder 62 procent (55) ett finskt Natomedlemskap, av SDP:s 23 (21) procent, av centerns och de grönas anhängare 22 (28 och 19) samt av vänsterförbundets anhängare tre procent (3).

Sin åsikt i saken kunde 11 procent av medborgarna inte säga (5 procent år 2007), av kvinnorna 14 (8) och av männen 10 procent (2).

Jämfört med år 2007 har antalet som förhåller sig negativt till att Finland skulle ansöka om medlemskap i Nato klart sjunkit, antalet som inte vet har ökat, och antalet som förhåller sig positivt till en ansökan om medlemskap ökat något. (bilderna 3 och 4)

För andra gången efterfrågades motiveringar till varför Finland inte borde ansluta sig som medlem till Nato och varför Finland borde ansluta sig. Hälften av de intervjuade besvarade frågorna med egna ord, dvs. öppna svar, och andra hälften besvarade frågor där det fanns färdiga svarsalternativ. Av dem valde svaranden de enligt hans eller hennes åsikt tre viktigaste punkterna.

Till Nato bör man inte ansluta sig, eftersom ...

Som det viktigaste skälet till att hålla sig utanför Nato ansågs också i år att finska soldater blir kommenderade ut i krig utanför Finland, 48 procent (48 procent år 2007). De följande skälen var att Rysslands hot mot Finland kunde öka, 45 procent (40), det är bra för Finland att hålla sig utanför stormakternas konflikter, 39 procent (46), att Förenta staterna har för stort inflytande och för stor bestämmanderätt i Nato, 38 procent (43), att ett medlemskap skulle öka de finska försvarsutgifterna, 32 procent (29), att ett medlemskap inte skulle öka säkerheten i Finland, 30 procent (26) och att i sista hand måste Finland ändå själv svara för sitt försvar, 26 procent (29).

I de öppna svaren nämndes oftast faktorer som anknöt till Ryssland (N=86), som andra faktor kostnader och att försvarsutgifterna ökar (N=60). De följande var att finska soldater måste dra ut i krig utanför Finland (N=59), att man ingen nytta har av en anslutning (N=34) och att ett medlemskap i Nato skulle minska Finlands självbestämmanderätt och självständighet (N=19). På frågan gavs 411 öppna svar, av vilka ”vet ej”-svaren var nio.

Till Nato bör man ansluta sig, eftersom ...

I år fogades två punkter till listan över faktorer som talar för en anslutning: medlemskapet förbättrar Finlands säkerhet, medlemskapet förbättrar Finlands försvarsförmåga. Av denna anledning ger en jämförelse med resultatet från i fjol inte helt rätt bild.

Som viktigaste argument för att Finland borde ansöka om medlemskap i Nato anses följande: Finlands försvarsmakt klarar inte ensam av att försvara Finland, 36 procent, ett medlemskap förbättrar Finlands försvarsförmåga, 35, ett medlemskap ger militär trygghet mot Ryssland, 31, Finland kunde då vara med och besluta om Natos operationer, 30, det vore bra för Finland att vara med i de västliga organisationerna, 27, ett medlemskap skulle öka säkerheten i Finland, 25, och Finland kunde göra inbesparingar i försvarsutgifterna, 16 procent. (bilderna 5 och 6)

I de öppna svaren påtalades mest ett medlemskaps positiva verkan på Finlands säkerhet (N=82), medlemskapet ger inga fördelar, inga goda sidor (N=59), Finland skulle inte stå ensamt, vi skulle vid behov få hjälp (N=37) och medlemskap i Nato skulle ge militär trygghet mot Ryssland (N=26). På frågan gavs 334 öppna svar, av vilka ”kan inte säga”-svaren var 12.

Det bästa alternativet för Finland

I år frågades för andra gången efter medborgarnas syn på vilken den bästa säkerhetspolitiska lösningen för Finland är (militär alliansfrihet, Natomedlemskap, utvecklandet av EU också till en militär allians, en försvarsallians med Sverige). Hälften av medborgarna, 49 procent (50 procent år 2007) anser att Finland bör förbli militärt alliansfritt. Av åldersklasserna skiljer sig 25- till 34-åringarna något från övriga, av dem är endast 40 procent (54) av denna åsikt. Av vänsterförbundets anhängare är 76 procent (82) av denna åsikt, av centerns 61 (54), av de grönas 54 (53), av SDP:s 47 (53) och av samlingspartiets anhängare 26 procent (32).

Finskt medlemskap i Nato så att det under fredstid inte skulle finnas trupper eller baser från andra Nato-länder i Finland anser 23 procent av medborgarna vara det bästa alternativet (18 procent år 2007). Av samlingspartiets anhängare anser hälften så här, 49 procent (37), av centerns 23 (9), av SDP:s 20 (11), av de grönas 17 (14) och av vänsterförbundets anhängare en procent (6).

Natomedlemskap så att det skulle finnas trupper och baser från andra Nato-länder i Finland under fredstid anser tre procent av medborgarna vara det bästa alternativet (6 procent år 2007). Det sammanlagda understödet för båda Nato-alternativen är för denna frågas del 26 procent (24).

Agerande för att Europeiska unionen skulle utvecklas också till en försvarsallians anser 17 procent av medborgarna för det bästa alternativet (17 procent år 2007). Av SDP:s anhängare är 25 procent (23) av denna åsikt, av vänsterförbundets 22 (4), av de grönas 20 (19), av samlingspartiets 15 (14) och av centerns anhängare åtta procent (23).

En försvarsallians med Sverige anser tre procent (7 procent år 2007) för det bästa alternativet. (bilderna 7 och 8)

Den positiva inställningen till Finlands samarbete med Nato har sjunkit

PFI har sedan år 2004 frågat hur de som intervjuas förhåller sig till samarbete mellan Finland och Nato. Jämfört med i fjol har den positiva inställningen till olika slag av samarbete med Nato sjunkit något, okunnigheten ökat och den negativa inställningen ökat något. (bild 9)

Deltagande i Natoleda krishanteringsoperationer

Hälften av medborgarna, 52 procent (60 procent år 2007), förhåller sig positivt till ett finskt deltagande i Natoleda krishanteringsoperationer. Negativt förhåller sig 36 procent (34) och 12 procent (5) vet ej.

Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 79 procent positivt (72 procent år 2007), av centerns 52 (68) av SDP:s 51 (67), av de grönas 41 (52) och av vänsterförbundets anhängare 32 procent (22). (bild 10)

Utvecklande av försvarsmaktens beväpning och ledningssystem så att de är kompatibla med Nato

Till utvecklandet av försvarsmaktens beväpning och ledningssystem så att de är kompatibla med Nato förhåller sig 56 procent positivt (67 procent år 2007), av männen 60 (73) och av kvinnorna 53 procent (61). Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 86 procent positivt (90), av centerns 59 (67), av SDP:s 55 (69), av de grönas 48 (55) och av vänsterförbundets anhängare 29 procent (41). Negativt förhåller sig 29 procent (27) och 15 procent (6) kunde inte meddela sin ståndpunkt. (bild 11)

Deltagande i Natos snabbinsatsstyrkors (NRF) övningar

Av medborgarna förhåller sig 59 procent (68 procent år 2007) positivt till Finlands deltagande i Natos snabbinsatsstyrkors (NRF) övningar, av männen 61 procent (72) och av kvinnorna 58 procent (64). Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 79 procent (81) positivt, av SDP:s 64 procent (72), av centerns 56 procent (75), av de grönas 51 procent (57) och av vänsterförbundets anhängare 33 procent (40).

Negativt förhåller sig 30 procent (27 procent år 2007) och 11 procent (5) kunde inte meddela sin ståndpunkt. Av vänsterförbundets anhängare förhåller sig 52 procent (56) negativt, av de grönas 39 procent (38), av centerns 31 procent (21), av SDP:s 29 procent (25) och av samlingspartiets anhängare 16 procent (14). (bild 12)

Deltagandet i bildandet av Natos snabbinsatsstyrkor (NRF)

Under hälften av medborgarna, 42 procent (49 procent år 2007), förhåller sig positivt till att Finland deltar i bildandet av Natos snabbinsatsstyrkor (NRF), av männen 46 procent (53) och av kvinnorna 38 procent (46). Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 68 procent (62) positivt, av SDP:s 45 (49), av centerns 39 (58), av de grönas 26 (38) och av vänsterförbundets anhängare 18 procent (23).

Negativa till saken ställer sig 45 procent (45 procent år 2007) av medborgarna, av kvinnorna 45 (45) och av männen 46 (44) procent. Av vänsterförbundets anhängare förhåller sig 70 procent (77) negativt, av de grönas 59 (53), av centerns 46 (39), av SDP:s 43 (45) och av samlingspartiets anhängare 25 (29) procent.

Av svarandena kan 13 procent (6) inte säga sin åsikt, av kvinnorna 17 (9) procent och av männen åtta (3) procent. (bild 13)

Den finska utrikespolitiken har skötts väl

Av medborgarna är 79 procent (84 procent år 2006) av den åsikten att den finska utrikespolitiken har skötts synnerligen väl eller väl. Av kvinnorna var 78 (86) procent av denna åsikt och av männen 79 (84) procent. Så här tycker 86 (84) procent av samlingspartiets anhängare, 81 (92) procent av centerns, 78 (84) procent av SDP:s, 75 (90) procent av de grönas och 73 (75) procent av vänsterförbundets anhängare.

Att den finska utrikespolitiken har skötts ganska eller synnerligen dåligt tycker 16 procent (13 procent år 2007) av medborgarna. Av vänsterförbundets anhängare tycker 22 (25) procent så här, av de grönas 20 (7) procent, av SDP:s 19 (14) procent, av centerns 15 (6) procent och av samlingspartiets anhängare 12 (14) procent. Fem procent (3) av medborgarna kan inte meddela sin åsikt om hur utrikespolitiken har skötts. (bilderna 14 och 15)

De finska utrikesrelationerna

I år fanns det med en fråga om hur utrikesrelationerna till Sverige, Estland, Ryssland, Tyskland, Förenta Staterna, Kina och utvecklingsländerna har skötts. År 2007 var också övriga Norden, övriga baltikum, Frankrike och Storbritannien med.

Av medborgarna är 94 procent (92 procent år 2007) av den åsikten att Finland har skött sina relationer till Sverige väl, 88 procent (88) anser att relationerna till Estland har skötts väl, till Ryssland anser 79 (71) procent det, till Tyskland 86 (84) procent, till Förenta Staterna 75 (67) procent, till Kina 70 (67) procent och till utvecklingsländerna 54 (53) procent. (bilderna 16 och 17)

En majoritet anser att OSSEs ordförande har skött sig bra i krisen mellan Georgien och Ryssland

I år tillfrågades svarandena om sin åsikt om huruvida Finland som ordförande för OSSE har skött krisen mellan Georgien och Ryssland bra eller dåligt.

Över hälften av medborgarna, 55 procent, är av den åsikten att Finland som ordförande för OSSE har skött krisen mellan Georgien och Ryssland antingen synnerligen eller ganska bra. Av männen är

57 procent av denna åsikt och av kvinnorna 54 procent. Av 50- till 79-åringarna är 61 procent av denna åsikt. Av samlingspartiets och de grönas anhängare är 60 procent av denna åsikt, av SDP:s 59, av centerns 57 och av vänsterförbundets anhängare 49 procent.

En knapp tredjedel av medborgarna, 30 procent, anser att Finland som ordförande för OSSE har skött krisen mellan Georgien och Ryssland synnerligen eller ganska dåligt. Av denna åsikt är 36 procent av 35- till 49-åringarna. (bild 18)

Försvarspolitiken har skötts väl

Av medborgarna är 80 procent (83 procent år 2007) av den åsikten att den finska försvarspolitiken har skötts synnerligen eller ganska väl under de senaste åren. Av kvinnorna är 82 (83) procent och av männen 80 (82) procent av denna åsikt. Av centerns anhängare är 88 procent (94) av denna åsikt, av SDP:s anhängare 86 (85) procent, av de grönas 83 (74) procent, av samlingspartiets 81 (80) procent och av vänsterförbundets anhängare 67 (74) procent.

Av medborgarna anser 14 procent (15 procent år 2007) att den finska försvarspolitiken har skötts ganska eller synnerligen dåligt. Av männen anser 18 (17) och av kvinnorna 11 (13) procent detta. Av vänsterförbundets anhängare är 25 procent (26) av denna åsikt, av samlingspartiets 16 (18) procent, av de grönas 11 (22) procent samt av SDP:s och centerns anhängare tio procent (14 och 6). (bilderna 19 och 20)

Med nivån på försvarsanslagen är man tillfreds

Hälften av medborgarna, 49 procent (47 procent år 2007) är av den åsikten att försvarsanslagen bör bevaras på nuvarande nivå. Av kvinnorna är 55 (54) och av männen 44 (41) procent av denna åsikt. Av centerns anhängare är 59 (60) procent av denna åsikt, av SDP:s anhängare 56 (52) procent, av vänsterförbundets 50 (42) procent, av de grönas 48 (48) procent och av samlingspartiets anhängare 43 (38) procent.

En höjning av försvarsanslagen understöds av en tredjedel, 33 procent (39 procent år 2007). Av männen understöder 40 (45) procent en höjning och av kvinnorna 27 (33) procent. Av samlingspartiets anhängare stöder 52 (55) procent en höjning av anslagen, av centerns 38 (36) procent, av SDP:s anhängare 28 (38) procent, av de grönas 13 (17) procent och av vänsterförbundets 10 (36) procent.

En minskning av försvarsanslagen understöds av 14 procent (12 procent år 2007) av svarandena, av 15 (13) procent av männen och 13 (12) procent av kvinnorna. Av de grönas anhängare understöder 35 (35) procent en minskning, av vänsterförbundets 33 (22) procent, av SDP:s 12 (9) procent, av samlingspartiets fyra (7) procent och av centerns anhängare tre (4) procent. (bilderna 21 och 22)

Försvarsviljan är hög

Av medborgarna är 72 procent (77 procent år 2007) av den åsikten att om någon anfaller Finland, bör landet försvaras med vapen i alla situationer, även om resultatet verkar osäkert. Av männen är 79 (82) procent och av kvinnorna 65 (73) procent av denna åsikt. Skillnaden mellan män och kvinnor i denna fråga har varierat mellan 9 och 19 procentenheter. Av samlingspartiets anhängare är 84

(77) procent av denna åsikt, av centerns 78 (83) procent, av SDP:s 74 (76) procent, av de grönas 52 (59) procent och av vänsterförbundets 49 (71) procent.

En femtedel av medborgarna, 22 procent (19 procent år 2007), är av den åsikten att Finland inte bör försvaras med vapen i alla situationer. Av kvinnorna är 27 (23) procent av denna åsikt och av männen 18 (15) procent. Av vänsterförbundets anhängare är 47 (29) procent, av de grönas 37 (36) procent, av SDP:s och centerns 18 (20 och 16) och av samlingspartiets anhängare 14 (17) procent av denna åsikt. (bilderna 23 och 24)

Finlands försvarsförmåga

Av medborgarna bedömer 46 procent (48 procent år 2006) att Finland har synnerligen eller ganska goda möjligheter att försvara sig, om Finland skulle råka i ett krig med konventionella vapen. Av männen är 50 (53) och av kvinnorna 43 (44) procent av denna åsikt. De yngre, 15- till 34-åringarna tror något starkare på detta, 49 (61) procent, än 35- till 79-åringarna, 45 (47) procent.

Av centerns anhängare anser 62 (54) procent det här, av samlingspartiets 57 (45) procent, av SDP:s 42 (60) procent, av de grönas 34 (37) procent och av vänsterförbundets 29 (47) procent.

Av medborgarna är något mer än hälften, 52 procent (49 procent år 2006) av den åsikten att Finland har synnerligen eller ganska små möjligheter att försvara sig, om Finland skulle råka i ett krig med konventionella vapen. Av kvinnorna är 54 (54) procent och av männen 50 (45) procent av denna åsikt. Av vänsterförbundets anhängare är 66 (47) procent av denna åsikt, av de grönas 60 (61) procent, av SDP:s 56 (40) procent, av samlingspartiets 42 (53) procent och av centerns anhängare 37 (45) procent. (bilderna 25 och 26)

Ett trovärdigt försvar består av flera faktorer

I fjol var frågan om ett trovärdigt försvar med för första gången. I frågan fanns 13 olika faktorer uppräknade, vilka de intervjuade bedömde en och en enligt hur stor betydelse den hade med tanke på ett trovärdigt försvar. Enligt medborgarna påverkas ett trovärdigt försvar synnerligen eller ganska mycket av goda relationer till grannstaterna, 94 procent (94 procent år 2007), mängd, kvalitet och försörjningsberedskap i fråga om försvarsmateriel, 89 (92) procent, medborgarnas försvarsvilja 88 (90) procent, tidsenliga vapensystem 87 (91) procent, försvar av hela landet 87 (92) procent, allmän värnplikt för män 84 (87) procent, nivån på försvarsanslagen 83 (90) procent, regelbundna repetitionsövningar för reserven 64 (68) procent, Finlands deltagande i internationella fredsbevarar- och krishanteringsoperationer 56 (60) procent, lednings- och vapensystemens kompatibilitet med Nato 55 (59) procent, Finlands deltagande i EU:s snabbinsatsstyrkor 53 (59) procent och frivillig vapentjänst för kvinnor 41 (49) procent. (bilderna 27 och 28)

Försvarsmaktens militära uppgifter i Finland och ute i världen

Nästan alla finländare, 96 procent (98 procent år 2007), är av den åsikten att till försvarsmaktens militära uppgifter hör att försvara Finlands territoriella integritet.

Deltagande i försvaret av Europeiska unionen hör enligt 62 procent (68 procent år 2007) av svarandena till försvarsmaktens militära uppgifter. Knappt en tredjedel av medborgarna, 30 (28) procent, anser att detta inte hör till försvarsmaktens uppgifter.

Deltagande i avvärjandet av kriser och säkerhetsshot på olika håll i världen anser 56 procent (50 procent år 2007) av medborgarna höra till försvarsmaktens militära uppgifter. En dryg tredjedel av medborgarna, 39 (47) procent, är av annan åsikt. (bilderna 29 och 30)

Den allmänna värnplikten vill man bevara

Det nuvarande försvarssystemet, som baserar sig på allmän värnplikt för män, stöds av 74 procent av medborgarna (73 procent år 2007). Av männen är 73 (68) procent och av kvinnorna 75 (79) procent av denna åsikt. Granskat per åldersgrupp har det nuvarande systemet ett ganska jämnt understöd, undantaget utgör 25- till 34-åringarna, där 67 procent (68) stöder det nuvarande systemet. Av centerns anhängare är 91 (88) procent av denna åsikt, av SDP:s och samlingspartiets 77 (73 och 63) procent, av vänsterförbundets 58 (73) procent och av de grönas anhängare 49 (49) procent.

En omvandling av det allmänna värnpliktsystemet till mera selektivt och en minskning av antalet som får militär utbildning understöds av 15 procent av medborgarna (17 procent år 2007). Av de grönas anhängare är 30 (34) procent av denna åsikt, av vänsterförbundets 29 (22) procent, av SDP:s och samlingspartiets 12 (12 och 27) procent och av centerns anhängare 12 (6) procent.

Slopande av den allmänna värnplikten och en övergång till en yrkesarmé understöds av 10 procent (9 procent år 2007), av både männen och kvinnorna. Av de grönas anhängare är 21 (17) procent av denna åsikt, av vänsterförbundets 12 (5) procent, av SDP:s anhängare 11 (8) procent, av samlingspartiets 10 (7) och av centerns anhängare två (5) procent. (bilderna 31 och 32)

Beväringstjänsten frivillig också för män?

I år frågades för första gången efter inställningen till att beväringstjänsten skulle vara frivillig också för män. Denna fråga besvarades av hälften av de intervjuade. Den andra hälften besvarade frågan: "Förhåller ni er positivt eller negativt till att man i Finland skulle övergå till en allmän medborgartjänst som skulle gälla både män och kvinnor och som skulle kunna fullgöras antingen som beväringstjänst eller civiltjänst?"

Över hälften av medborgarna, 64 procent, förhåller sig negativt till att beväringstjänsten skulle vara frivillig också för män. Mest negativt till detta förhåller man sig i östra Finland och Lappland (71 procent). Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 82 procent negativt till saken, av centerns 77, av SDP:s 73, av vänsterförbundets 40 och av de grönas anhängare 26 procent.

Positivt till saken förhåller sig en tredjedel, 31 procent. Mest positivt förhåller sig de som är bosatta i södra Finland (36 procent). Av de grönas anhängare förhåller sig 64 procent positivt, av vänsterförbundets 51, av SDP:s 24, av centerns 19 och av samlingspartiets anhängare 15 procent. (bild 33)

Allmän medborgartjänst för både män och kvinnor?

Hälften av medborgarna, 51 procent, förhåller sig negativt till att man i Finland skulle övergå till en allmän medborgartjänst som skulle gälla både kvinnor och män. Av kvinnorna förhåller sig 54 och av männen 47 procent negativt till detta. Enligt åldern förhåller sig 25- till 34-åringarna (64 procent) och 15- till 24-åringarna (56 procent) negativast till detta. Av vänsterförbundets anhängare förhåller sig 62 procent negativt, av SDP:s 55, av samlingspartiets 55, av centerns 46 och av de grönas anhängare 39 procent.

Positiva till tanken ställer sig 42 procent, av männen 44 och av kvinnorna 39 procent. Av åldersgrupperna förhåller sig 50- till 79-åringarna mest positivt till detta (47 procent). Av de grönas anhängare är 53 procent av denna åsikt, av centerns 51, av SDP:s 42, av samlingspartiets 37 och av vänsterförbundets anhängare 35 procent.

Åtta procent av de tillfrågade kunde inte säga sin åsikt, av männen nio procent och av kvinnorna sju. (bild 34)

Beslutet att avstå från infanteriminor får understöd

En majoritet av medborgarna, 63 procent, förhåller sig positivt till att Finland har beslutat avstå från infanteriminorna. Av kvinnorna ställer sig 75 procent och av männen 52 procent positivt till detta, av vänsterförbundets anhängare 84, av de grönas 83, av SDP:s 74, av samlingspartiets 55 och av centerns anhängare 48 procent.

Negativa till beslutet ställer sig 28 procent av medborgarna, av männen 44 och av kvinnorna 12 procent. Av samlingspartiets anhängare förhåller sig 39 procent negativt, av centerns 36, av SDP:s 17, av de grönas 15 och av vänsterförbundets anhängare 10 procent. Nio procent av medborgarna kan inte säga sin åsikt, av kvinnorna 13 och av männen fem procent. (bild 35)

Borde Finland underteckna fördraget om förbud mot klustervapen?

Hälften av medborgarna, 52 procent, är av den åsikten att Finland borde underteckna fördraget om förbud mot klustervapen. Av kvinnorna är 62 procent och av männen 42 procent av denna åsikt. Av de grönas anhängare är 77 procent av denna åsikt, av vänsterförbundets 58, av SDP:s 48 samt av centerns och samlingspartiets anhängare 41 procent.

En tredjedel av medborgarna, 33 procent, är av den åsikten att Finland inte borde underteckna fördraget om förbud mot klustervapen, Av männen är 50 procent och av kvinnorna 17 procent av denna åsikt. Av samlingspartiets anhängare är 49 procent, av SDP:s och centerns 40, av vänsterförbundets 19 och av de grönas anhängare 18 procent av denna åsikt.

Av de tillfrågade kunde 15 procent inte säga sin åsikt i saken, av kvinnorna 21 och av männen nio procent. (bild 36)

Känslan av otrygghet har ökat något

Hälften av medborgarna, 49 procent (46 procent år 2007), anser att Finland och finländarna under de närmaste fem åren lever i en mindre trygg värld än i dag. Av kvinnorna anser 58 (53) procent detta och av männen 40 (40) procent. Av åldersklasserna känner sig 25- till 34-åringarna 58 (58) procent och 35- till 49-åringarna 54 (49) procent mest otrygga.

En tredjedel av medborgarna, 31 procent (29 procent år 2007), anser att det inte är någon skillnad jämfört med nuläget. Av männen är 36 (31) procent och av kvinnorna 26 (27) procent av denna åsikt.

Att läget är tryggare upplever 18 procent av medborgarna (24 procent år 2007). Av männen är 22 (28) procent av denna åsikt och av kvinnorna 14 (20) procent. (bilderna 37 och 38)

Den militära situationen i Finlands närområden oroar

En tredjedel av medborgarna, 32 procent (22 procent år 2007), upplever att den militära situationen i Finlands närområden kommer att utvecklas i hotfullare riktning än nu under nästa tio års period. Av kvinnorna är 36 (24) procent av denna åsikt och av männen 28 (19) procent.

Över hälften av medborgarna, 58 procent (68 procent år 2007) upplever att situationen kommer att vara densamma som i dag, av männen 62 (68) procent och av kvinnorna 54 (67) procent.

Sex procent av medborgarna (9 procent år 2007) anser att den militära situationen i Finlands närområden kommer att utvecklas i mindre hotfull riktning. (bilderna 39 och 40)

I år ombads de personer som ansåg att situationen förändras antingen i mindre hotfull eller hotfullare riktning med egna ord motivera varför de tror detta. De intervjuade som svarade att den militära situationen i Finlands närområden om tio år kommer att vara mindre hotfull än den är i dag, nämnde som motivering oftast att länderna blir ekonomiskt mera beroende av varandra som en följd av globaliseringen (N=12), att utvecklingen i Ryssland går i en bra riktning (N=10) och att det inte finns några militära hotbilder inom synhåll (N=4).

Av de intervjuade som svarade att den militära situationen i Finlands närområden blir mera hotfull motiverade detta oftast med argument som anknyter till Ryssland; Rysslands utveckling och upprustning (N=149), hotet från Ryssland ökar, om Finland ansluter sig till Nato (N=21), relationerna mellan de baltiska länderna och Ryssland (N=9) samt situationen mellan regionerna i f.d. Sovjetunionen och Ryssland (N=8) samt krisen mellan Ryssland och Georgien (N=8). Dessutom nämndes det allmänna världspolitiska läget och osäkerheten (N=40) och den globala ekonomiska krisen (N=20).

Faktorer som påverkar säkerheten

När medborgarna tillfrågas om de faktorer som inverkar på Finlands och finländarnas säkerhet, har aspekter som anknyter till Europeiska unionen och dess verksamhet stigit fram som de faktorer som mest ökar säkerheten. En ny punkt på listan för i år är Georgiens eventuella medlemskap i Nato.

I år liksom de tre senaste åren ansågs Finlands deltagande i organiseringen av EU:s gemensamma försvar som den faktor som mest ökar tryggheten, 64 procent (69 procent år 2007). Följande fakto-

rer är Finlands medlemskap i EU, 63 (60) procent, Finlands ökade internationella ekonomiska förbindelser 49 (48) procent, en finländsk enhets deltagande i EU:s snabbinsatsstyrkor 44 (50) procent och Finlands militära alliansfrihet 42 (45) procent.

Den faktor som mest minskar säkerheten ansågs vara det ökande utländska ägandet i det finska näringslivet, 53 (45) procent.

Faktorer som inte anses påverka Finlands och finländarnas säkerhet är Sveriges militära alliansfrihet 64 procent (65 procent år 2007), Ukrainas eventuella medlemskap i Nato 61 (62) procent, Estlands, Lettlands och Litauens medlemskap i Nato 60 (59) procent, Georgiens eventuella medlemskap i Nato, 56 procent, Sveriges eventuella medlemskap i Nato 51 (51) procent, samt Turkiets eventuella medlemskap i EU 52 (45) procent, vilket var tredje, 31 (37) procent, också ansåg vara en faktor som minskar säkerheten.

Finlands eventuella medlemskap i Nato anses vara både en faktor som ökar säkerheten 34 procent (37 procent år 2007) och en faktor som minskar säkerheten 33 (35) procent. (bilderna 41, 42 och 43)

Det missilförsvarssystem som Förenta staterna planerar i Tjeckien och Polen stöter på motstånd

En majoritet av medborgarna, 72 procent, förhåller sig negativt till det missilförsvarssystem som Förenta staterna planerar i Tjeckien och Polen, av kvinnorna 76 och av männen 69 procent. Av vänsterförbundets anhängare ställer sig 89 procent negativt till detta, av de grönas 88, av SDP:s 77, av centerns 70 och av samlingspartiets anhängare 62 procent.

Positiva till saken ställer sig 14 procent, av åldersgrupperna är 15- till 24-åringarna mest positiva (18 procent). Av de intervjuade kan 14 procent inte säga sin åsikt, av kvinnorna 17 och av männen 11 procent. (bild 44)

Inställningen till gasröret delar åsikterna

Det gasrör som planeras från Ryssland till Tyskland och som ska dras längs Finska vikens botten förhåller sig 46 procent av medborgarna negativt till, av kvinnorna 53 och av männen 38 procent. Av åldersgrupperna förhåller sig 15- till 24-åringarna mest negativt (52 procent). Av de grönas anhängare förhåller sig 64 procent negativt, av vänsterförbundets 49, av centerns 46, av samlingspartiets 43 och av SDP:s anhängare 35 procent.

Positiva till saken ställer sig 42 procent av medborgarna, av männen 52 och av kvinnorna 31 procent. Av åldersgrupperna är 35- till 49-åringarna mest positiva (46 procent). Av SDP:s anhängare är 57 procent positiva, av samlingspartiets 43, av centerns 41, av vänsterförbundets 40 och av de grönas 29 procent.

Av medborgarna kan 13 procent inte säga sin åsikt i saken, av kvinnorna 16 och av männen 10 procent. (bild 45)

Miljöns tillstånd i världen oroar

Svaranden gavs en lista på fenomen och faktorer och ombads säga i vilken mån var och en av dem orsakar oro inför framtiden. I år hade situationen i Afghanistan, hoten mot datanäten och krisen på finansieringsmarknaden fogats till listan.

Av de alternativ som gavs i frågan upplevde medborgarna att de faktorer som orsakar mest oro inför framtiden är miljöns tillstånd på jorden, 87 procent, användningen av jordens naturresurser, 86 procent (86 procent år 2007), internationell terrorism 80 (89) procent, kärnvapen 77 (86) procent, uppvärmningen av klimatet 75 procent, kriminell verksamhet som inriktas på datanäten 69 procent, användningen av kärnkraft för energiproduktion i Ryssland 69 (71) procent, spridningen av massförstörelsevapen 67 (79) procent, organiserad internationell brottslighet 66 (78) procent. (bilderna 46, 47, 48 och 49)

FN och EU inverkar positivt på säkerheten i Finland

För andra gången tillfrågades medborgarna nu om huruvida FN, EU, OSSE, Nato, Kina, Ryssland och Förenta staterna inverkar positivt eller negativt eller bådadera på Finlands säkerhet.

Av medborgarna bedömer 70 procent (72 procent år 2007) att FN inverkar positivt på Finlands säkerhet, 18 (20) procent bedömer att FN inte har någon betydelse för säkerheten i Finland och nio (7) procent bedömer att FN har både negativ och positiv inverkan.

60 procent (59 procent år 2007) är av den åsikten att EU inverkar positivt på säkerheten i Finland, 20 (20) procent bedömer att EU har både negativ och positiv inverkan. 13 (15) procent är av den åsikten att EU inte har någon inverkan på säkerheten i Finland och sex (5) procent bedömer att EU inverkar negativt på säkerheten i Finland.

Hälften av medborgarna, 50 (46 procent år 2007) bedömer att OSSE inverkar positivt på säkerheten i Finland, 24 (29) procent att organisationen inte har någon inverkan, 13 (14) procent att den inverkar både negativt och positivt och tre procent (2) bedömer att inverkan är negativ.

Av medborgarna upplever en tredjedel 32 procent (28 procent år 2007) att Nato inverkar negativt på Finlands säkerhet. Positivt anser 23 (23) procent att Nato inverkar, samt både positivt och negativt 22 (23) procent och att Nato inte har någon betydelse för säkerheten i Finland anser 16 procent (22).

Av medborgarna anser 40 (34) procent att Ryssland inverkar negativt på säkerheten i Finland, 35 (34) procent att landet inverkar både positivt och negativt, 18 (19) procent att det inte har någon inverkan och fyra (11) procent anser inverkan positiv.

Av de intervjuade anser 35 procent (33 procent år 2007) att Förenta staterna inte har någon inverkan på säkerheten i Finland, 33 (31) procent anser att inverkan är både positiv och negativ, 22 (23) procent att den är negativ och sju (11) procent att den är positiv.

Hälften av medborgarna, 51 procent (50 procent år 2007), anser att Kina inte har någon inverkan på säkerheten i Finland. En femtedel, 22 (23) procent anser att inverkan är både positiv och negativ, 14 (14) procent att den är negativ och sex (9) procent att den är positiv. (bilderna 50 och 51)

PFI:s forskningssektion 2007-2011

Ordförande	Pedagogie magister Tatja Karvonen
Vice ordförande	Sekreteraren för internationella ärenden Jukka Manninen
Medlemmar	FM, lektor Juha Eskelinen Sekreteraren för internationella ärenden Jari Haapiainen Länsberedskapsdirektör Markku Haranne Organisationsfunktionär Sauli Hievanen Överste ia. Heikki Päivärinta Verksamhetsledare Tuomo Valve Ordförande Heta Välimäki
Sakkunniga	Säkerhetsdirektör Timo Härkönen Enhetschef Timo Kantola Redaktör Jorma Hentilä Överstelöjtnant Risto Mäkelä Docent Erkki Teikari Forskare Unto Vesa
Sekretariatet	Generalsekreterare Heli Santala Allmän sekreterare Irina Kupiainen

